

Zorgvraag van volwassen asielzoekers

KNMT Onderzoek & Informatie, maart 2021

Inleiding

Volgens gegevens van het CBS arriveerden in 2020 in Nederland in totaal 17.585 asielzoekers, dat wil zeggen mensen die een aanvraag hebben ingediend om als vluchteling te worden toegelaten. Van de asielzoekers die in december 2020 binnenkwamen, was 73% volwassen.¹

Volwassen asielzoekers hebben recht op tandheelkundige zorg volgens de Regeling Medische zorg Asielzoekers (RMA).² Dit betreft alleen noodhulp, zoals beschreven in de 'Noodhulplijst tandheelkunde'. Hieronder wordt verstaan het verhelpen van acute ernstige pijnklachten en/of aanzienlijk verlies van de kauwfunctie. Het uitgangspunt hierbij is dat met eenvoudig middelen zoveel mogelijk van de actuele functie van het gebit en de aanwezige functionele elementen worden behouden. De behandeling moet veelal in één zitting zijn afgerond.

Een asielzoeker die een afspraak wil maken met een tandarts, moet dit doen via de 'Praktijklijn'.

Deze beoordeelt de klacht en intermedieert tussen de zorgvrager en de tandartspraktijk.

Tandartsen kunnen zich aanmelden om mondzorg aan asielzoekers te verlenen. Alleen als ze een overeenkomst hebben met RMA Healthcare krijgen zij de zorg, die ze aan volwassen asielzoekers verlenen vergoed. Betaling van de noodhulp volgens de noodhulplijst in de RMA is gegarandeerd tot € 250,- per kalenderjaar. Voor eventuele behandeling boven dit bedrag moet vooraf een machtiging worden aangevraagd.

Begin 2020 is vanuit ACTA onderzoek gedaan naar de ervaringen van tandartsen met de zorgverlening aan volwassen asielzoekers. Hiervoor zijn 634 tandartsen met een RMA Healthcare-overeenkomst uitgenodigd om een webenquête in te vullen. Van 100 van hen (16%) werd een reactie ontvangen, van wie er 77 volwassen asielzoekers behandelen of dat in het verleden hadden gedaan. In deze bijdrage wordt ingegaan op enkele uitkomsten van het onderzoek.³

Zorgvraag

Desgevraagd gaven de tandartsen aan dat de zorgvraag in bijna alle gevallen (99%) inderdaad spoedhulp betrof (figuur 1). Meer specifiek ging het daarbij vooral om prothetiek (25%), preventie (25%), wortelkanaalbehandelingen (25%) en/of restauraties (23%).

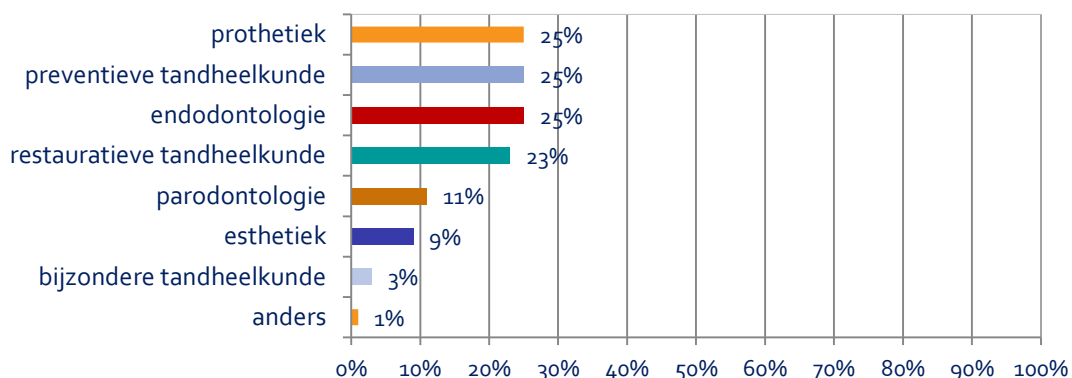
1 <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-asielzoekers-komen-naar-nederland-#:~:text=In%20december%202020%20kwamen%201,meer%20dan%20in%20november%202020.> Daarnaast arriveerden er 545 'nareizigers', gezinsleden van vergunninghouders asiel aan wie onder speciale voorwaarden een machtiging voorlopig verblijf wordt verleend.

2 Voor jeugdige asielzoekers tot 18 jaar wordt alle mondzorg vergoed volgens de basisverzekering, zoals dat ook voor Nederlandse kinderen is geregeld.

3 Chamrar N. The dental health care for adult asylum seekers in the Netherlands. ACTA masterscriptie, 2020

Figuur 1

Meest voorkomende zorgvragen bij spoedhulp aan volwassen asielzoekers volgens tandartsen (n = 65)

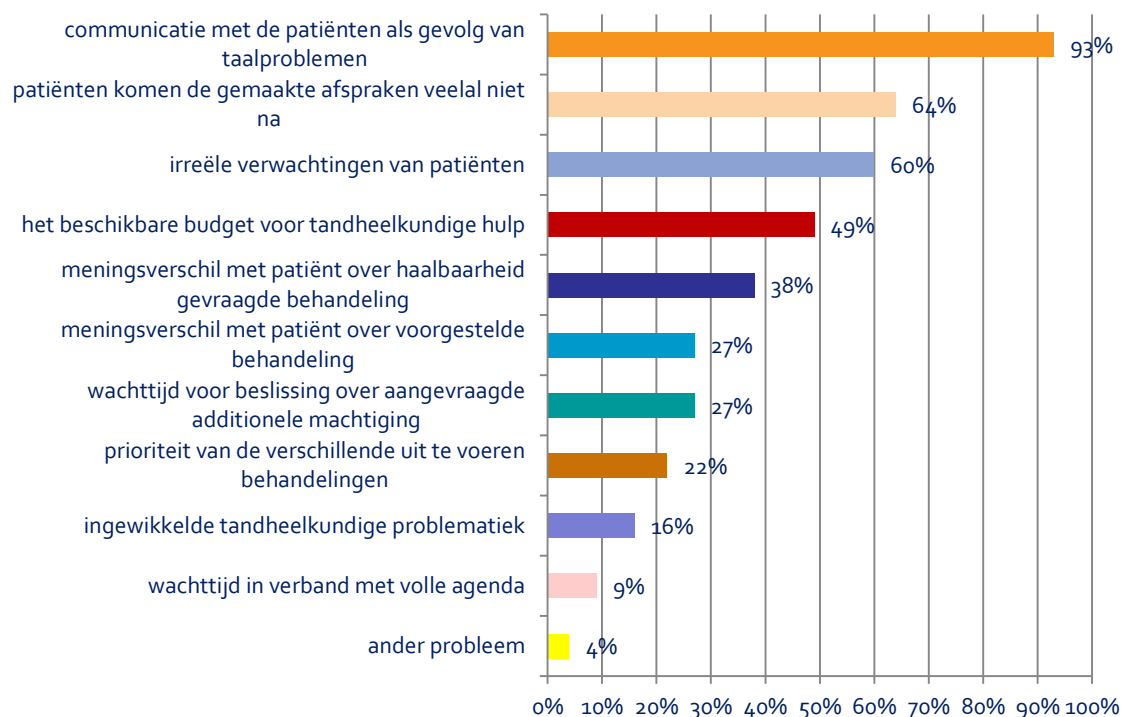

Praktische problemen

Bijna zeven van de tien (69%) tandartsen meldden dat de zorg aan asielzoekers wel eens problemen met zich meebracht. Figuur 2 laat zien waar het daarbij zoal om ging.

Figuur 2

Meest voorkomende problemen bij de zorgverlening aan volwassen asielzoekers volgens tandartsen (n = 45)

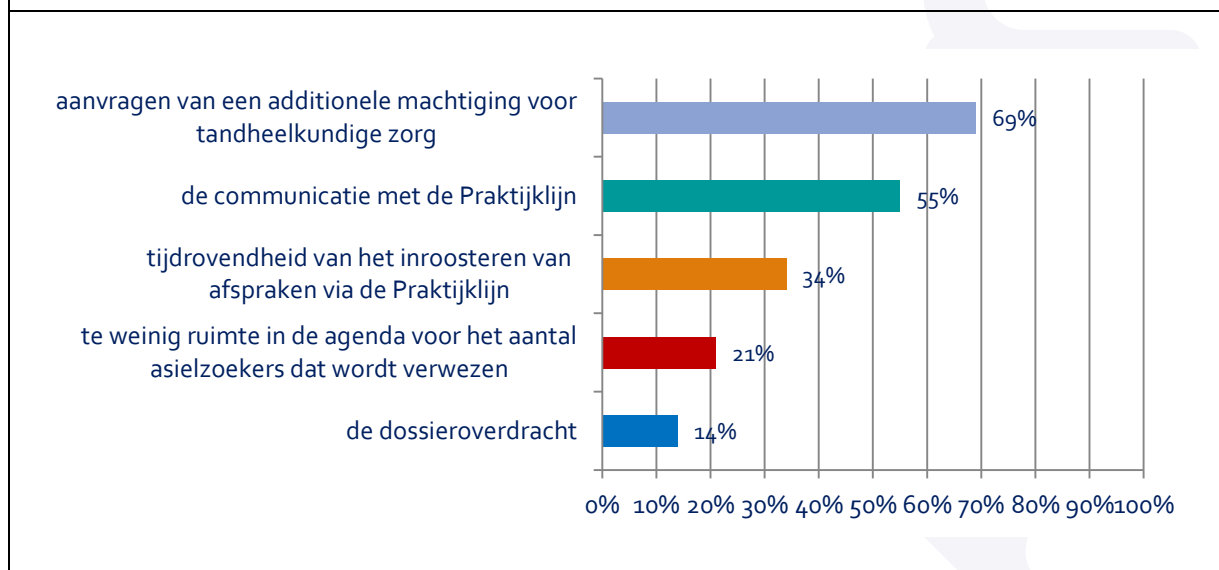
De 45 tandartsen die problemen hadden ervaren, gaven bijna allen (93%) aan dat de taal het lastig maakte om met de patiënt te communiceren. Bijna twee derde (64%) had ook te maken gehad met patiënten die een gemaakte afspraak niet nakwamen. Iets minder (60%) tandartsen noemden verder het feit dat patiënten irreële verwachtingen hadden van de behandeling, die dus kennelijk verder strekten dan de noodhulp waaraan de tandarts gebonden is. Bijna de helft (49%) zei dat ook het beschikbare budget voor problemen zorgde.

Van de tandartsen die te maken hadden gehad met taalproblemen, hadden de meesten (88%) naar eigen zeggen stappen ondernomen om de communicatie te verbeteren. De meest genoemde waren dat zij de patiënt hadden gevraagd iemand mee te nemen voor het vertalen of begeleiden (81%), dat zij gebruik waren gaan maken van een professionele tolk (61%) en/of dat zij een digitale vertaaltool gingen gebruiken (50%).

Administratieve problemen

Ruim vier van de tien (45%) tandartsen in het onderzoek ervoeren naar eigen zeggen administratieve problemen of hadden deze gehad bij de zorgverlening aan volwassen asielzoekers. Figuur 4 laat zien waar het daarbij om ging. Van deze 29 tandartsen zeiden de meeste (69%) dat het lastig was om een additionele machtiging te verkrijgen voor extra tandheelkundige zorg. Ruim de helft (55%) vond dat de communicatie met de Praktijklijn, die voor een hulp vragende asielzoeker de afspraak maakt met de tandarts, niet goed verliep en een derde (34%) vond deze procedure tijdrovend.

Figuur 3 Door tandartsen ervaren administratieve problemen bij de zorg aan volwassen asielzoekers (n = 29)

2021 KNMT

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten ten aanzien van dit document berusten bij de KNMT.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit dit document worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNMT.

Hoewel aan de totstandkoming van dit document de uiterste zorg is besteed, kan de KNMT niet instaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden en aanvaardt de KNMT deswege geen aansprakelijkheid.